
Deviáns magatartásformák elterjedése Várpalota iskoláiban felmérés értékelés

Várpalotai KEF kezdeményezésére 2015. év tavaszán és őszén kérdőíves felmérés készült Várpalota több iskolájában.

Felmérés célja többek között annak feltérképezése volt, hogy saját bevallásuk alapján a mai iskolások körében mennyire elterjedt a drog- és alkoholfogyasztás és a társadalom által normáktól eltérő problémás viselkedésformák.

A serdülés kritikus időszakát olyan viselkedési jegyek kísérhetik, melyek a normalitás és a kóros illetve kriminális határát súrolják. Azonban a problémák „medikalizálása”, „kriminlizálása” vagy bagatellizálása egyaránt hátrányos következményekkel járhat. A felnőtt társadalom, a család, a hivatalok és az egészségügy részéről történő beavatkozás nagy körültekintést igényel és gyakran így is vitatható eredményekkel, jár.

A kérdőívek kitöltése önállóan történt. Szükség esetén a családsegítő Szolgálat szakemberei segítettek diákoknak egyes esetekben a kérdés értelmezésében, vagy előfordult, hogy felolvasták a kérdéseket.

A szűrésnél alkalmazott módszerként Dr. Steiner Péter gyermekpszichiáter főorvos javaslata alapján Hubainé Lipp Katalin szociálpedagógus által összeállított önkitöltős kérdőív került alkalmazásra. A kérdőív bővebb változata 2012 évben Veszprém városában 2500 diák bevonásával az Alkohol-Drogsegély Ambulancia keretein belül már alkalmazásra került. Az akkori tapasztalatokat felhasználva került az új kérdőív összeállításra. A kérdőív összeállítása többféle szempont (2. oldal) alapján történt.

A szűrésen összesen 1128 diák vett részt az alábbi iskolákból:

Iskola neve	fiú	lány	összes
Bán Aladár Iskola	66	56	122

Bartos Sándor Iskola	19	11	30
Faller J. Szakképző Iskola	109	57	166
Inotai Általános Iskola	30	29	59
Magán Általános Iskola	34	23	57
Magán Szakképző	47	44	91
Nepomuki Szent János Általános Iskola	78	90	168
Rákóczi Telepi Általános Iskola-	31	27	58
Thury György Gimnázium	66	114	180
Várkerti Általános Iskola	67	72	139
Várkerti Szakiskola	9	22	31
Vásárhelyi András Általános Iskola	15	15	30
Összesen	571	557	1128

Az életkor szerint 1994-2004 között születettek vettek részt. A kitöltött kérdőívek külső emberek által nehezen hozzáférhetők, be nem azonosíthatóak.

Az eredmények értékelésekor is maximálisan törekedtem az adatvédelem betartására.

A feldolgozás adatai alapján elmondható, hogy Várpalota iskoláiban sajnos jelen van az alkohol, a drog, és különböző normaszegő magatartásformák.

Az országos adatokat figyelembe véve a helyzet nem rosszabb az országos átlagnál. (Bár más felmérések azt mutatják, hogy a nyári hónapokban a Balaton közelsége és a szabadtéri fesztiválok miatt kissé megnő az alkohol és droghasználók száma.)

Az ESPAD felmérése az eredményt hozta, hogy a magyar tinédzserek leginkább a dohányzás és az alkohol vényköteles gyógyszerekkel együttes fogyasztásában járnak az élen Európában, míg az illegális szerek használatának tekintetében inkább a lista sereghajtói közé tartoznak
(bővebben lásd az „Egy változó kor változó ifjúsága –című kiadványt).

A korábbi trend kisebb módosulásokkal folytatódni látszik, kamaszaink változatlanul a legális drogok fogyasztásában tűnnek ki a mezőnyből. Új

---

fejlémény, hogy Európában egyedülálló módon a magyar lányok már nagyobb arányban dohányoznak, mint a fiúk, valamint míg az alkoholivás terén a tinédzserek elmaradnak a csúcsfogyasztó országoktól, addig a rohamivás (nagy mennyiségű szeszes ital rövid idő alatti elfogyasztása) egyre elterjedtebbé válik. A kábítószeres kipróbálásának aránya némiképp ugyan növekedett, de még mindig elmarad az európai átlagtól.

Nekünk szakembereknek és felelős felnőtteknek a prevenció területén van feladatunk, elsősorban az, hogy kellő odafigyeléssel és felvilágosítással, valamint az egészséges életmódra neveléssel, a helyes életmódszemlélet kialakításával visszaszorítsuk a káros szerek használatát, ennek érdekében a fiatalok részére megfelelő programokat biztosítsunk szabadidejük hasznos eltöltésére.

Szemponatok: A kérdőív részeként a problémalistára adott válaszok hat csoportba sorolhatók, a viselkedésben és az érzelmi életben megnyilvánuló problémákat tartalmi jellegzetességeik szerint foglalják össze.

- Társkapcsolati problémák: jelzik a gyerek társaival, szüleivel való kapcsolatában lévő nehézségeket.
- Szorongás, depresszió: elsősorban azokat az érzelmi tüneteket foglalja össze, amelyek hangulati problémaként jelentkeznek.
- Szomatizáció: az ismert egészségügyi ok nélkül fennálló testi panaszokat összesíti.
- Figyelmi problémák: elsősorban a figyelem hiányából és túl mozgékonyaságból származó nehézségekre utalnak.
- Deviánsviselkedés: a magatartásnak azokat a jegyeit összesíti, amelyek elsősorban a gyerektől elvárható magatartási normák megszegésére vonatkoznak.
- Agresszivitás: a gyerek indulatosságára, agresszivitására, rombolási tendenciájára utal.

Magyarországon ez az önkitöltős kérdőív elfogadott.

A mi felmérésünk alapján a következő eredmény született.

A fenti 6 szempontot összességében figyelme véve , a válaszok alapján **a megkérdezettek 3 fő csoportba sorolhatóak, mégpedig : 6 %-a a nagyon, 20%-a kissé és 74%-a a nem veszélyeztetettek kategóriába tartozik**

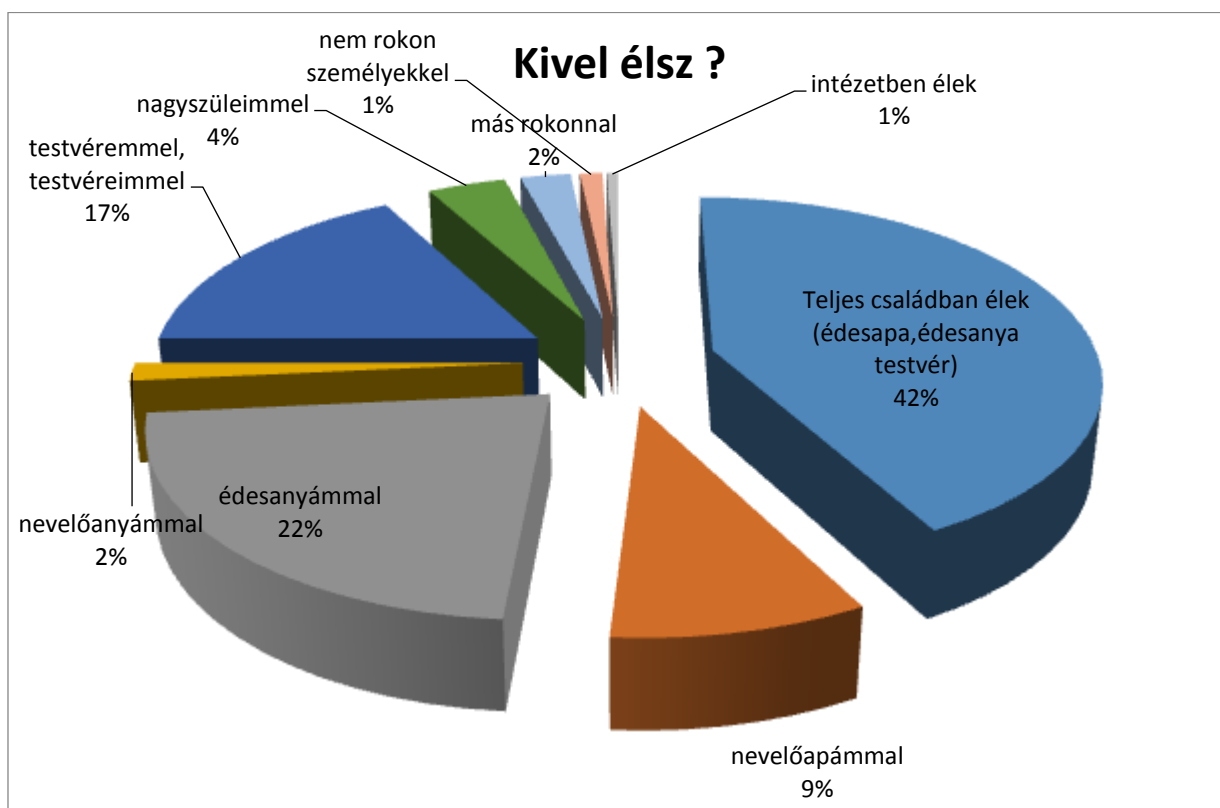
A „kissé veszélyeztetett” fiatalok: nagyon fontos lenne, hogy ne kerüljenek át a veszélyeztetett kategóriába, részükre kell biztosítani olyan környezetet ahol a szabadidejüket, eltölthetik számukra megfelelő, de kissé védett környezetben. Ez a szakemberek részéről kellő odafigyelést és minden területről erős együttműködést összehangolt munkát igényel.

A „nagyon veszélyeztetettek” közé tartozókat pedig apró lépésekkel kell kivezetni e helyzetből, kellő odafigyeléssel, megértéssel, felvilágosítással, valamint szükség esetén egyéb szociális és/vagy egészségügyi ellátás igénybe vételével.

Kérdőív tartalmaz kiegészítő kérdéseket, háttér információkat, melyek fontos információval szolgálnak illetve rizikófaktorokként is felfoghatóak.

Ezek közül a kérdések között kiemelnénk az alábbiakat:

Ennél a kérdésnél szembeűnő, hogy a megkérdezett diákok nagy százaléka, (58 %) nem él édesapával és édesanyával egy családban, sok a csonka ,esetleg az újraalkotott család. Miért fontos a család?

- a családban tanulják meg a gyerekek azokat a szerepeket, amik alkalmassá teszik őket arra, hogy beilleszkedjenek a társadalomba.
- a család közvetíti a társadalmi normákat,

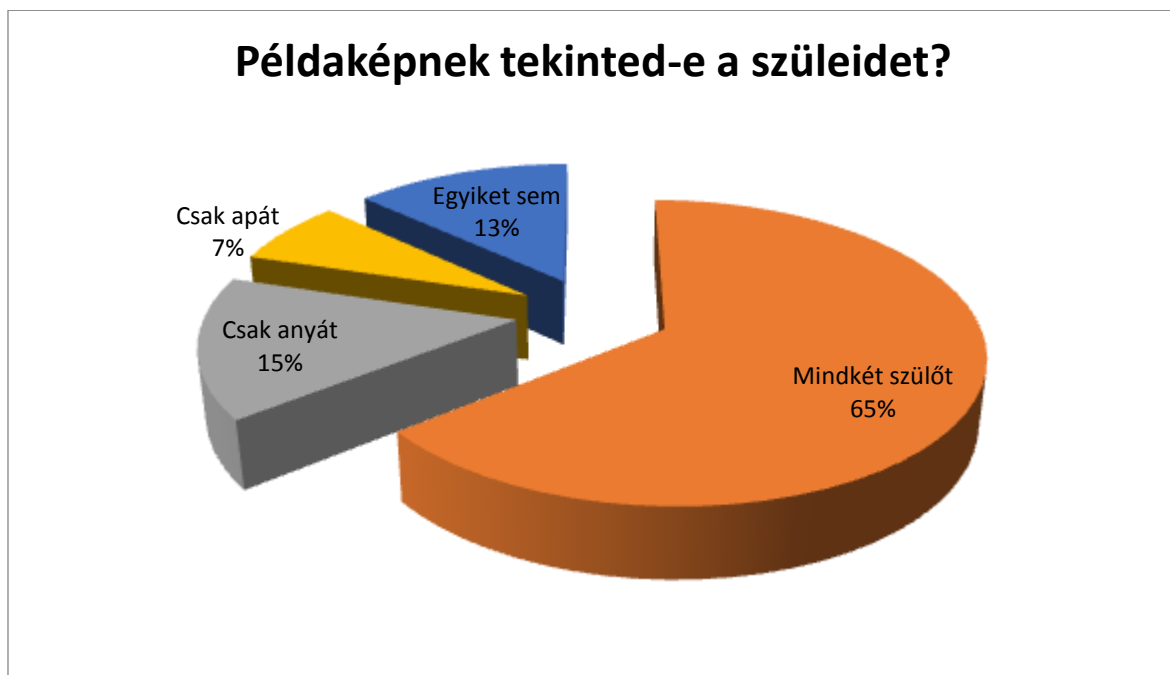

A család szocializációs szerepe egyre szűkül, különböző társadalmi intézmények léptek be, bölcsőde., óvoda, iskola

Az Alkohol-Drogsegély ambulancia nyilvántartásai alapján a náluk megforduló fiatalok nagy létszámban nem élnek teljes családban!

Problémák:

1. hiányzik a szocializációjából az egyik szülői minta - apa/anya szerep
2. a gyerekeknek nincs mindkét szülővel bensőséges és rendszeres kapcsolata.
3. gyakran a hiányzó szülő családjával is megszakad a kapcsolat

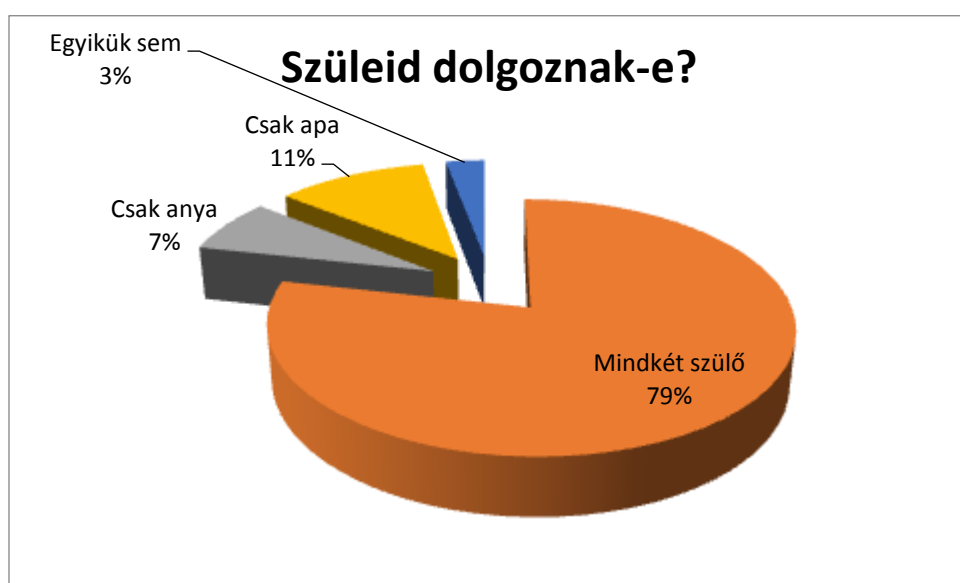
Meglepő, hogy a diákok 13%-a nem tekinti példaképnek egyik szülőjét sem, és 15 % csak édesanyát tekinti annak. Vajon miért?

Összefüggésbe van-e ez az előbbi ábrán látható egy háztartásban élők családi jogállásával? Esetleg azzal a ténnyel, hogy a szülők hogyan élnek , milyen mintát mutatnak gyermekeiknek, vagy ez csak a kamaszkori lázadás?

Egyáltalán nem biztos, hogy ennek hátterében csak a kamaszkorra jellemző lázadás, „a mindennel elégedetlen vagyok állapot „áll.

Következő kérdés az anyagi biztonságra kérdezett rá. Az anyagi bizonytalanság szintén egy kockázati tényező lehet a deviáns viselkedésre hajlamosító tényezők között.

Erre a kérdésre a pozitívan válaszolók száma megnyugtató, hiszen mindössze 3% azoknak a családoknak a száma, ahol egyik szülő sem dolgozik. Ők sem biztos, hogy munkanélküliek, hiszen olyan választási lehetőség nem volt, hogy nyugdíjas-e a szülő, esetleg éppen két munkahely között van?

Ismerve Várpalota város közfoglalkozási adatait, a szülők nagy része közfoglalkoztatásban vesz részt illetve alkalmi munkákból él.

Kérdés volt arra vonatkozóan is, hogy a diákok hogyan ítélik meg saját maguk tudását, ismereteit a drogokról, kábítószerekről. A prevenciós foglalkozások során, azt tapasztaltam kollégáimmal együtt, hogy a diákok nagyon sok mindent tudnak, de ismereteik nagyon hiányosak és tévesek. Ez nem meglepő, mert az internetről és fogyasztóktól kapott ismeretek tévesen pozitív dolgokra épülnek. Általában kevés a veszélyekről a negatív hatásokról az ismeretük. Amennyiben nincsenek tisztában a veszélyekkel, a következményekkel, mert nem kapnak megfelelő tájékoztatást erre vonatkozóan, hogyan tudnának tudatosan dönteni?

A 17% aki sokat tud, de még sok mindent szeretne, elsősorban az a célcsoport, akiknél feltétlenül fontos lenne azt elérni, csak biztos forrásból pontos információkhoz-ismeretekhez jusson. a 34% akik azt válaszolták, mindent tudnak pedig azok csoportja, akik hibás pontatlan tudását, ismereteit feltétlenül szükséges korrigálni. Ők azok, akik hibás ismereteik révén hibás döntést hoznak.

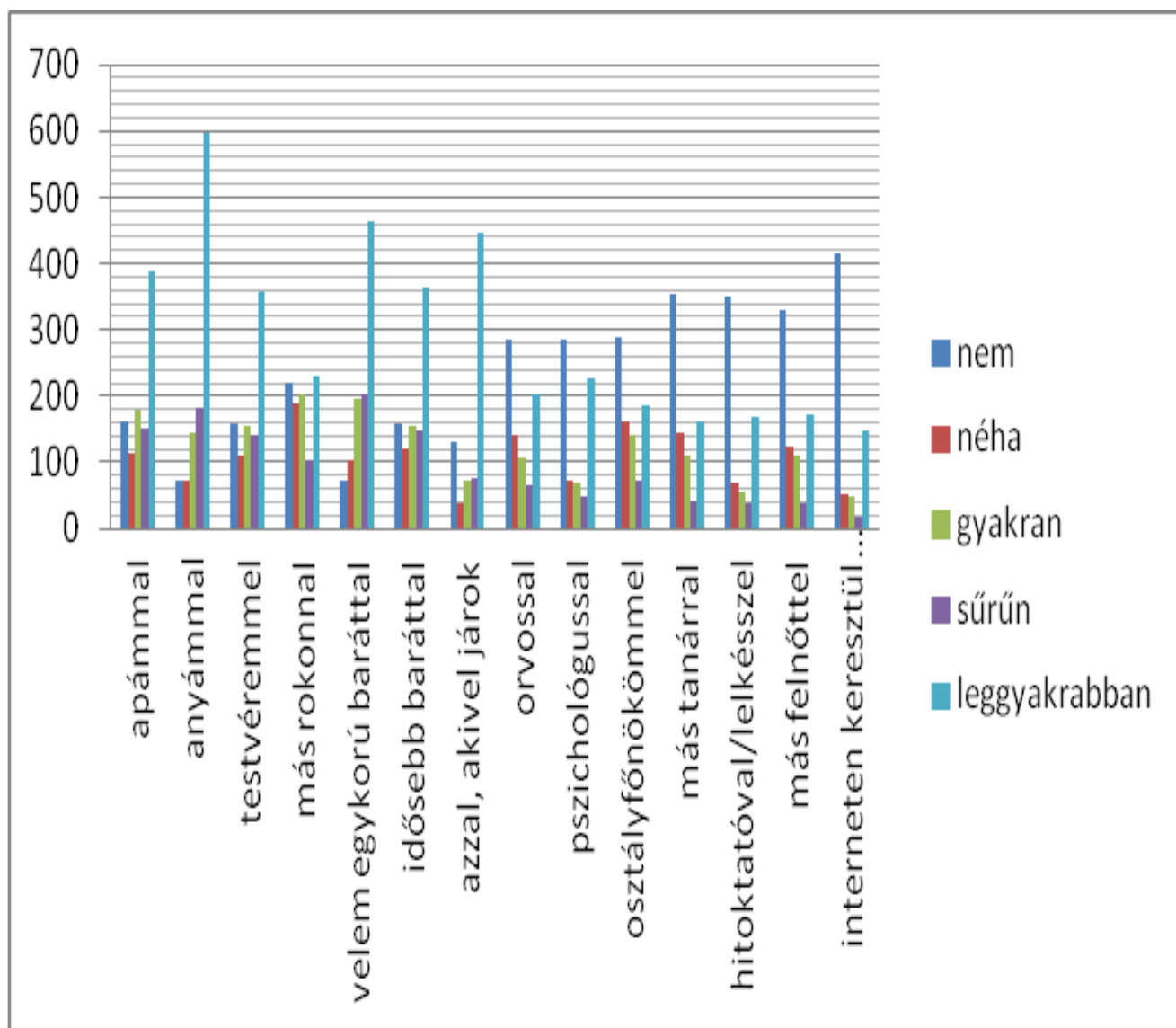
Kérdések között szerepelt, hogy elsősorban kihez fordulnak a tanulók problémájuk esetén.

A válaszokból kitűnik, hogy a diákok életkoruknál fogva ugyanolyan szívesen beszélnek meg problémáikat barátaikkal, azzal, akivel „járnak”, mint szülővel. Az ábrából szemmel láthatóan kitűnik ismét az a tény, hogy anyával majdnem kétszer olyan sokan beszélnek meg szívesen problémáikat mint az apával. Mivel magyarázható ez? Félnék az apai szigorától? Vagy egyszerűen ez visszamutat arra, hogy nem tekintik példaképnek az apát, illetve a csonka családok nagy száma miatt?

Szomorú, viszont az a tény, mely rámutat arra, a diákok nem bíznak tanáraikban, pszichológusban, orvosban. A mi tapasztalataink alapján a diákok azzal

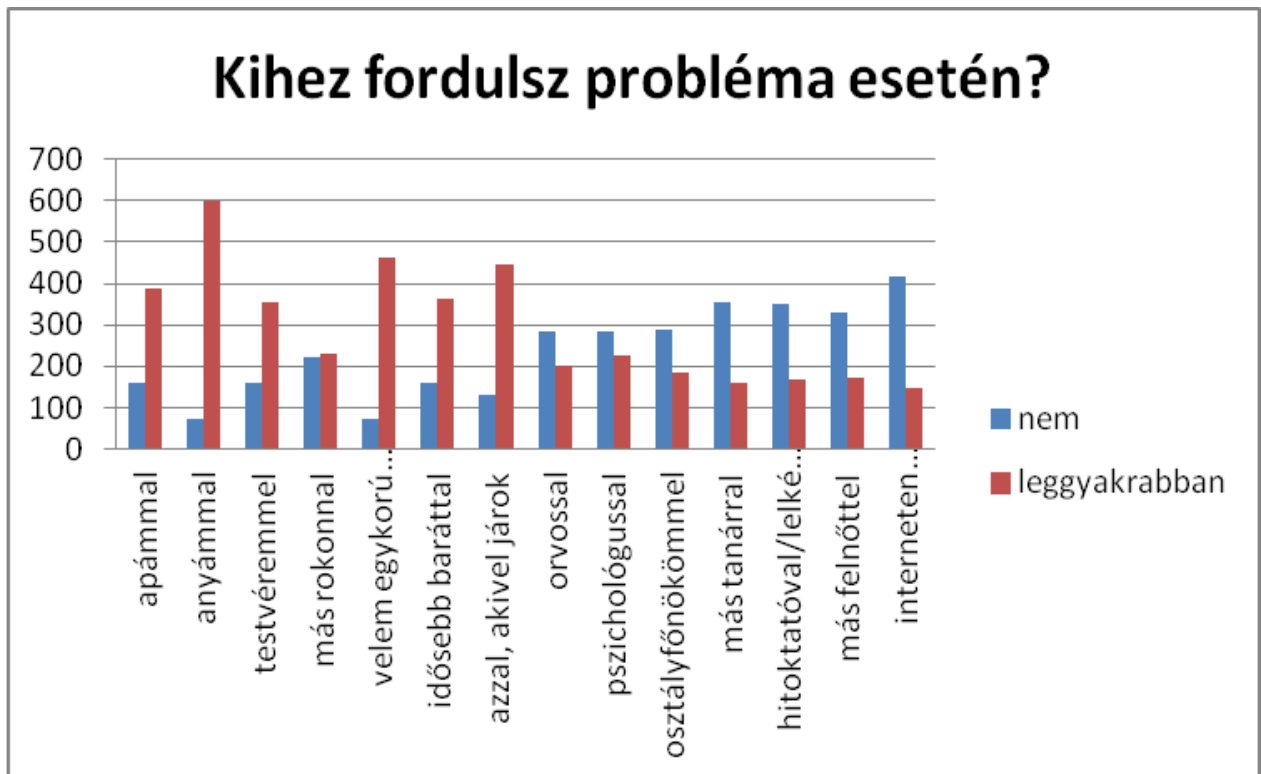
magyarázzák ezt, hogy a tanáraik nem tartják meg titkaikat, sőt sokszor visszaélnék hatalmukkal.

Kivel mennyire szívesen beszéled meg a problémádat:

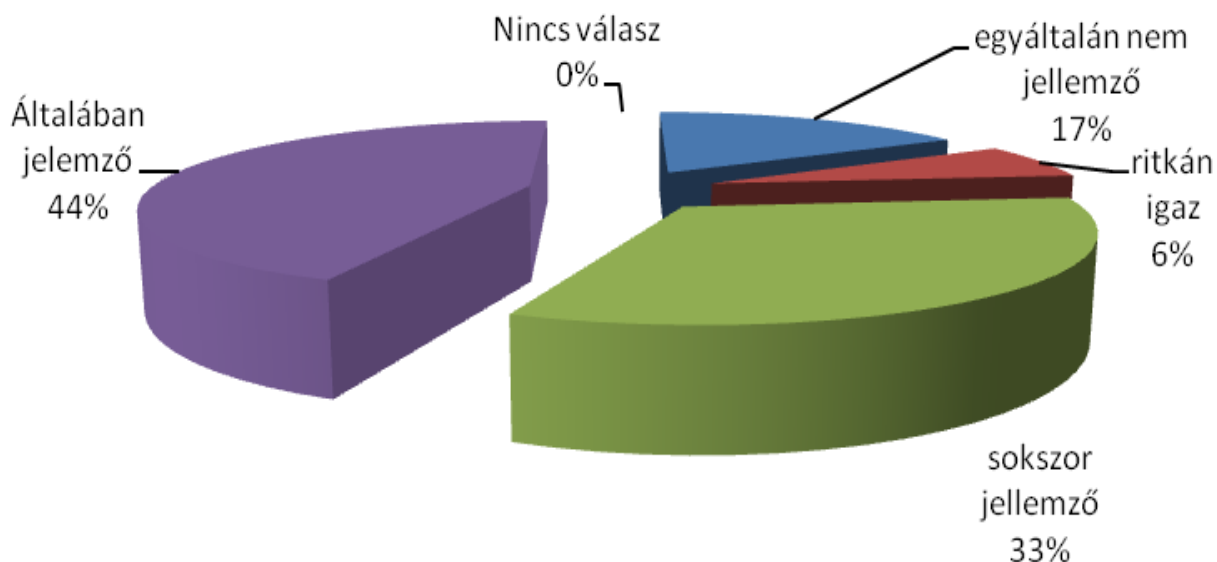
Kivel leggyakrabban, és egyáltalán nem:

A következő kérdéscsoport a probléma megoldásra irányult. A probléma megoldása azért fontos, mert ellenkező esetben további feszültség konfliktus forrása, stresszt okoz, amelyre a szervezet reakciója agresszív magatartás is lehet.

---

mindig sikerül megoldanom a problémáimat, ha nagyon akarom

Természetesen a probléma nagyságától függően egyes problémák megoldásához több erőfeszítés szükséges. Nem felejtethjük el, hogy a probléma súlya nemcsak a problémától függ, hanem az adott problémában érintett egyének személyiségétől, környezetétől természetes segítőitől és problémamegoldó képességétől is. Aki nehezen oldja meg problémáit, vagy úgy érzi soha nem tudja megfelelően kezelni ezeket a helyzeteket lehetőséget kell biztosítani egy probléma megoldó tréning, konfliktuskezelő-stresszkezelő technikák elsajátítására irányuló foglalkozásokon történő részvételre.

Fontos szempontnak tartottuk annak felmérését, hogy a diákok hány százaléka fogyasztott már drogot. A kérdőív további részét képezte az elmúlt 30 napra vonatkozóan a droghasználati szokásokra való konkrét kérdésfeltevés. Ezen belül megkérdeztük, hogy vélekedik-e úgy a diák, hogy problémája lehet valamelyik droggal (előrevetített negatív történés).

Drogok	Egyszer sem	3-9*	10- 20*	Több mint 20*	Problémám lehet vele	Előnyben részesítem
1. Cigaretta	809	55	44	126	196	89
2. Alkohol	677	80	33	46	159	59
3. Amfetaminok, stimulánsok amik felpörgetnek, feldobnak	1099	8	3	7	104	5
4. Kokain, krek	1104	2	7	6	105	8
5. Marihuanna, fű	1067	10	6	11	103	6
6. Hallucinogének	1109	4	2	7	96	4
7. Opiátok (pl.: máktea)	1100	6	3	8	90	0
8. Fájdalomcsillapítók	812	38	10	13	125	42
9. Nyugtató tabletták	1068	6	4	6	91	5
10. Herba fű, bio fű	1093	5	4	7	89	3
11. Designer drogok, (Gina, Benzofury, MDPV, stb.)	1108	4	4	7	88	1
12. Mefedron (Kati, Zsuzsi)	1103	4	5	6	86	1
13. Vízpipa	955	36	12	23	95	14
14. Szippolás	1108	3	3	5	89	2
15. Gombák	1103	2	5	8	88	1
16. Benzin és más gőzök	1090	4	8	5	92	1
17. Energia italok	677	86	33	68	146	59
18. Szteroidok	1099	3	4	8	90	3
19. Egyéb drog ami feldob	1100	3	2	7	87	0

20. Egyéb drog ami lenyugtat	1104	2	4	5	89	2
21. Egyéb drog	1107	2	4	6	91	3
22. Nem ad választ	1037	2	6	39	759	691

A válaszok alapján, első helyen még mindig az alkohol és a nikotin használat szerepel.

Hiába legális drog, nem szabad ez mellett a tény mellett szó nélkül elmenni. Sok szülő természetes dolognak tartja, hogy kamasz gyermeke megiszik egy- egy pohár alkoholt és elszív egy –egy cigarettát. Ehhez társul még a nyugtató és egyéb gyógyszerek elterjedt használata. Fontos feladat az iskolai prevenciós tevékenység során felhívni a fiatalok figyelmét a legális és illegális szerek káros hatásaira.

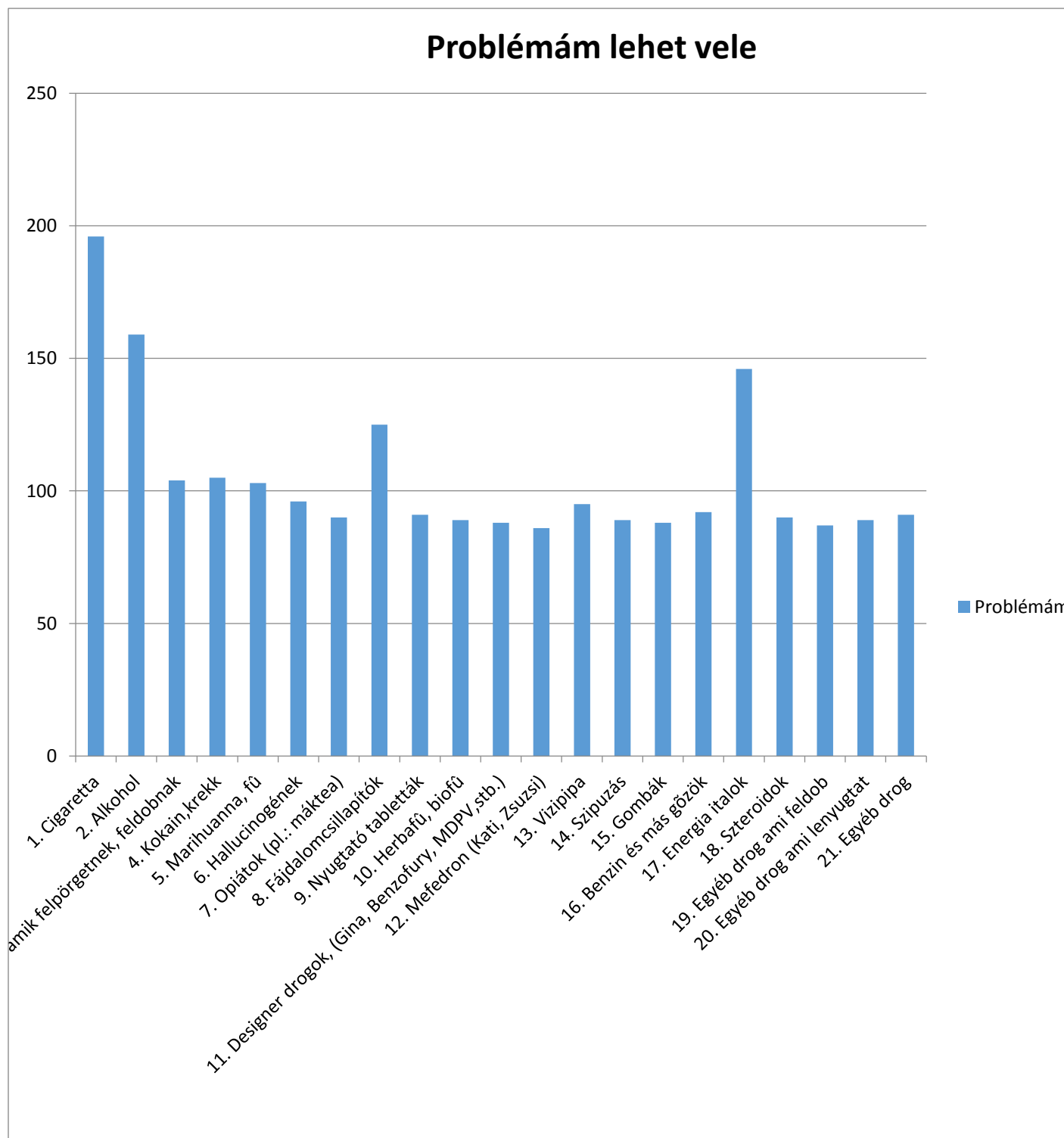
Megjelenik a marihuánás cigaretta kipróbálása, és előtérbe kerül a vízpipázás, melynek használata megossza a szakembereket is: káros- vagy nem.

A legújabb kutatások szerint a vízpipázás legalább olyan rossz hatással van a tüdőre, mint a cigaretta. Iráni tudósok szerint a vízpipa ugyanolyan rossz hatással van a tüdőfunkciókra és ugyanolyan légző rendszeri tüneteket (zihálás, köhögés, mellkas feszülés) okoz, mint a cigaretta. A másik nagy kérdés, hogy sima ízesített dohány van-e benne, vagy esetleg ópium, marijuana, más illegális drog vagy alkohol?

Nem az a kérdés hogy mi módon,hanem mi az ami a fiatal szervezetébe jut!

Felmérésünkben azonban kitűnik, hogy a diákok nagy százalékban fogyasztanak energia italt. Köztudott az energiaiitalok rendszeres fogyasztása veszélyes a szervezetre. Hatását leginkább az amphetaminéhoz lehet hasonlítani. Felpörget, kifárasztja a szívet, vizet von el a szervezetből, ugyanakkor hamar kialakul a hozzászokás veszélye és mind többet, és többet igényel belőle a fiatal szervezete.

Kérdőívünk kiterjedt az úgynevezett internalizációs, előrevetített magatartás, szándékolt cselekvés elmélete kérdésekre is, a „valószínűleg tartod” attitűdök kérdésére. Melyik szerről gondolja úgy a kamasz, hogy a későbbiekben használni fogja. Lehet már ki is próbálta, vagy eljátszott a „mi lenne ha” gondolattal?

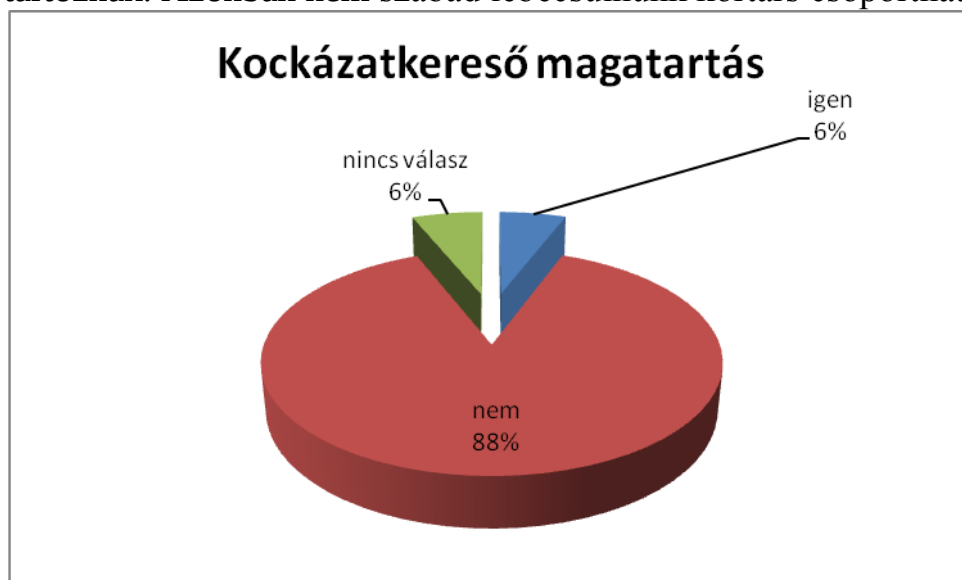
• **Kockázatkereső viselkedés**

Az egészséges serdülő viselkedéséhez hozzátartozik a kockázatkeresés.. Kockázatkereső viselkedés az élet minden területén megjelenhet, így az alkohol és drogfogyasztásban, a szexuális magatartásban, a sportolásban, a táplálkozásban és alvásban, a közlekedésben..

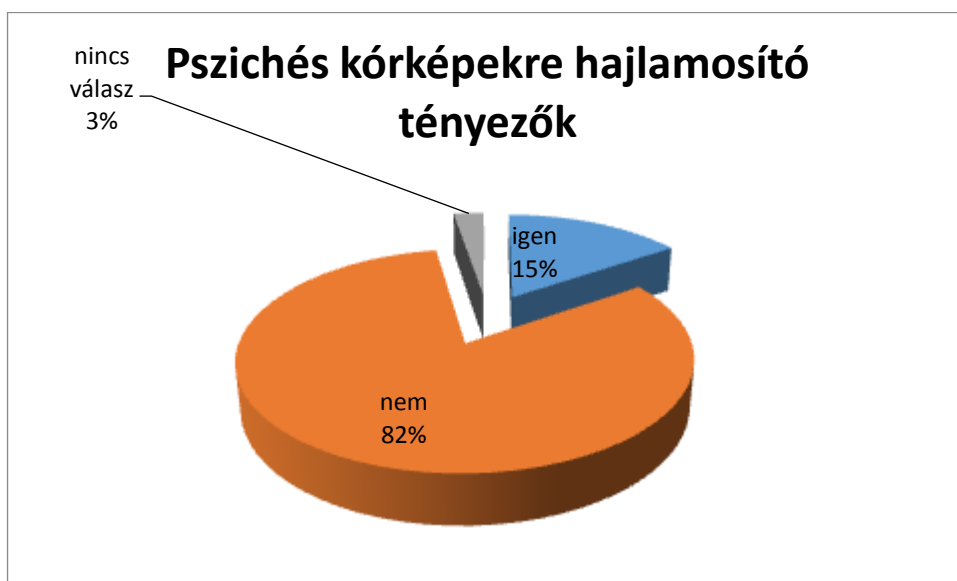
• **Fiatalkori kriminalitás**

A bűnelkövető magatartás bizonyos formái jellegzetesen serdülőkorban mutatkoznak és ebben a kockázatkeresés, a csoporthatások iránti fogékonyság és a felnőtt normákkal szembeni lázadás, elidegenedés egyaránt szerepet játszhatnak. Bár a fiatalkori kriminális cselekvések egy része még beilleszthető a serdülőkrízis jelenségei közé, a büntetőjogi következmények ezt sok esetben nem képesek figyelembe venni és a krízis lezajlása után a visszatérés a normális – nem kriminális – életvezetéshez nehezzé válik. A fiatalok munkanélkülisége és iskolázottsági hátránya jelentősen megnöveli a kriminalitás veszélyét. A drogok az alkohol elterjedése a kriminális cselekvések esélyét tovább növelik. (Dr. Gádoros Júlia jegyzete alapján)

Kockázatkereső magatartás: az ábra alapján a megkérdezett diákok / 6%-a tartozik abba a kategóriába, akik kimondottan a veszélyeztetett kategóriába tartoznak. Azonban nem szabad lebecsülnünk kortárs csoporthatásokat.

A következő ábra a pszichés kórképekre hajlamosító, tényezők kérdéscsoport eredményét mutatja. A válaszok alapján **82% nem** és **15% igen** kategóriába tartozik. Felhívom a figyelmet a nincs válasz 3 százalékára. Vajon azért nincs válasz, mert a fiatal nem tudott, vagy nem akart válaszolni a kérdésekre. A felmérés alapján kapott igen válaszok ellenére foglalkoznunk kell ezzel a kérdéssel, mert a pszichés kórképek gyakran járnak együtt szenvedélybetegséggel, illetve egymás szövődményeként fordulnak elő.

Dr. Demetrovics Zsolt szerint „ A szorongásos és viselkedési zavar, a depresszió a leggyakoribb pszichés betegség. Aki kevésbé tud a mindennapi életvitellel együtt járó stressz helyzettel megbirkózni, és nem talál más alternatívát a feltöltődésre vagy inspirációra, könnyen különböző szerekekhez nyúlhat. „

Megfelelő odafigyeléssel a fiatalok életvitelének jó irányba történő befolyásolásával pozitív minta mutatasával, elkerülhetőek a pszichés betegségek kialakulása. **Nagyon fontos a fiataloknak megtanítani a megfelelő konfliktus és stressz kezelő technikákat, a társadalom által elfogadott magatartási**

---

szabályokat, normákat, értékeket. Ne agresszív megnyilvánulásokkal és egyéb deviáns magatartásokkal (szenvedélybetegségekkel) akarják konfliktusaikat rendezni, stresszhelyzeteiket feloldani.

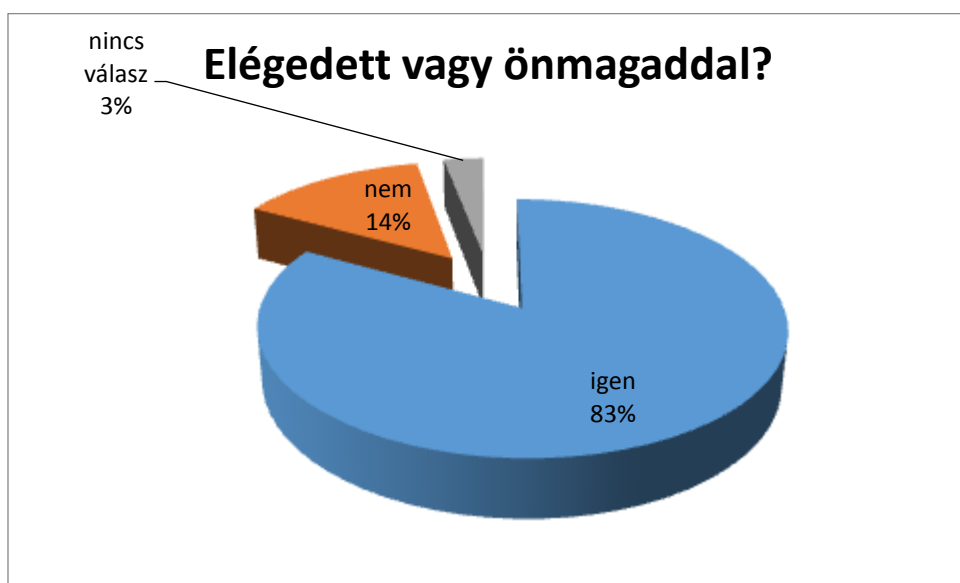
Általános egészségügyi állapotát a fiatalok 76 %-a jónak ítélte meg, és 20 %-uk nem jónak ítélte. Vajon miért, A nemleges válasz hátrében állhat egy általános rossz közérzet, mely abból is fakadhat, hogy a fiatal nem sikeres a mindennapokban. Ha nincs sikerélmény, ha nem jó a közérzetünk, ha nem érezzük jól magunkat az mind veszélyezteti az egészségünket. Ha hajlamos valaki rá, ezt az állapotot szrhasználattal szeretné jobbá tenni.

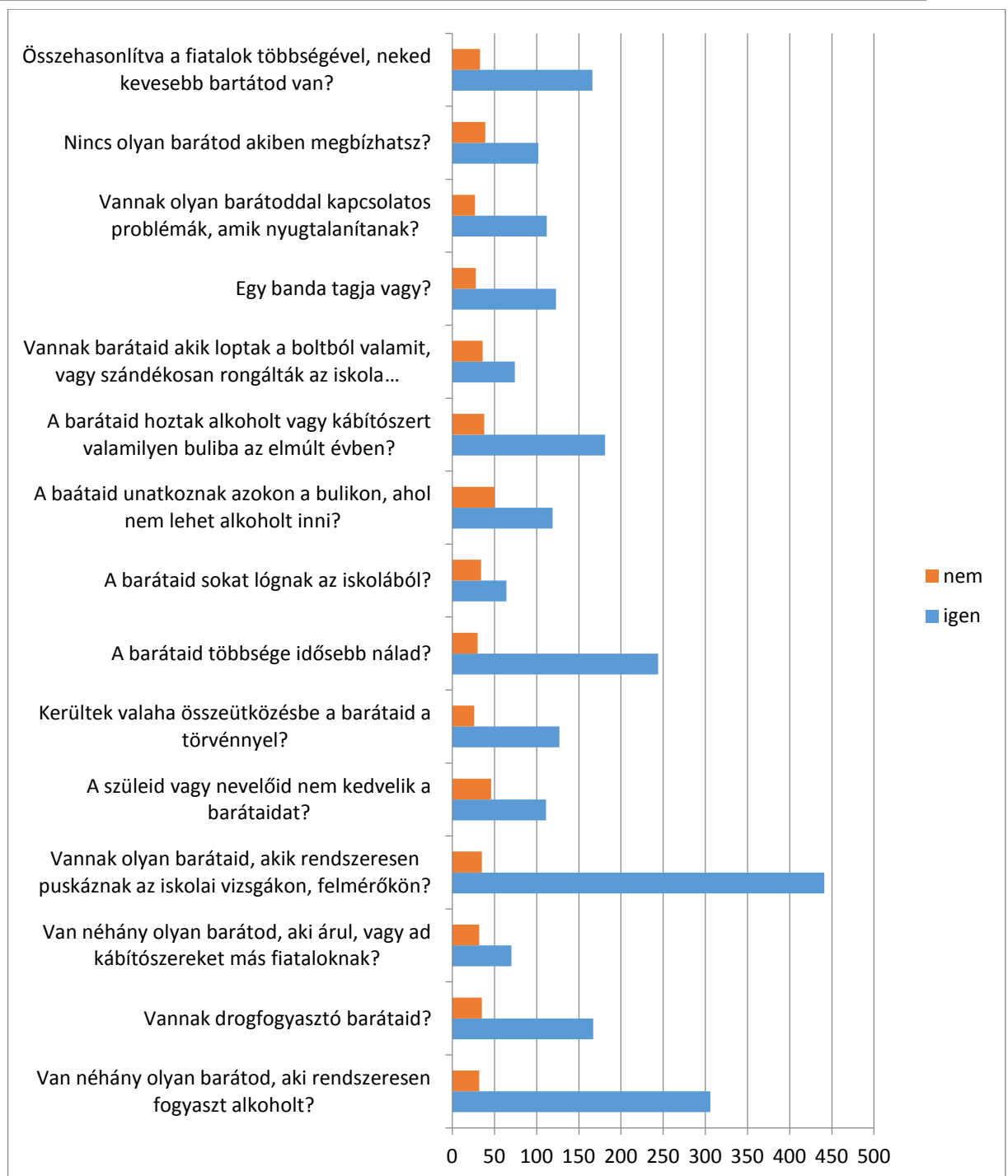
Sajnos fiatalok nagy többsége valamilyen formában nem elégedett önmagával. **A kérdések alapján azonban az a megkérdezett diákok 83%-ban elégedettek önmagukkal,** (3% nem adott választ)ami igen jó eredmény, hiszen pont a kamaszkorban kérdeztük meg őket. Mint tudjuk ebben a korban a fiatalok

---

mindennel elégedetlenek. A pozitív eredmény köszönhető lehet a megfelelő iskolai bánásmódnak, családi háttérnek, mely biztosítja a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést.

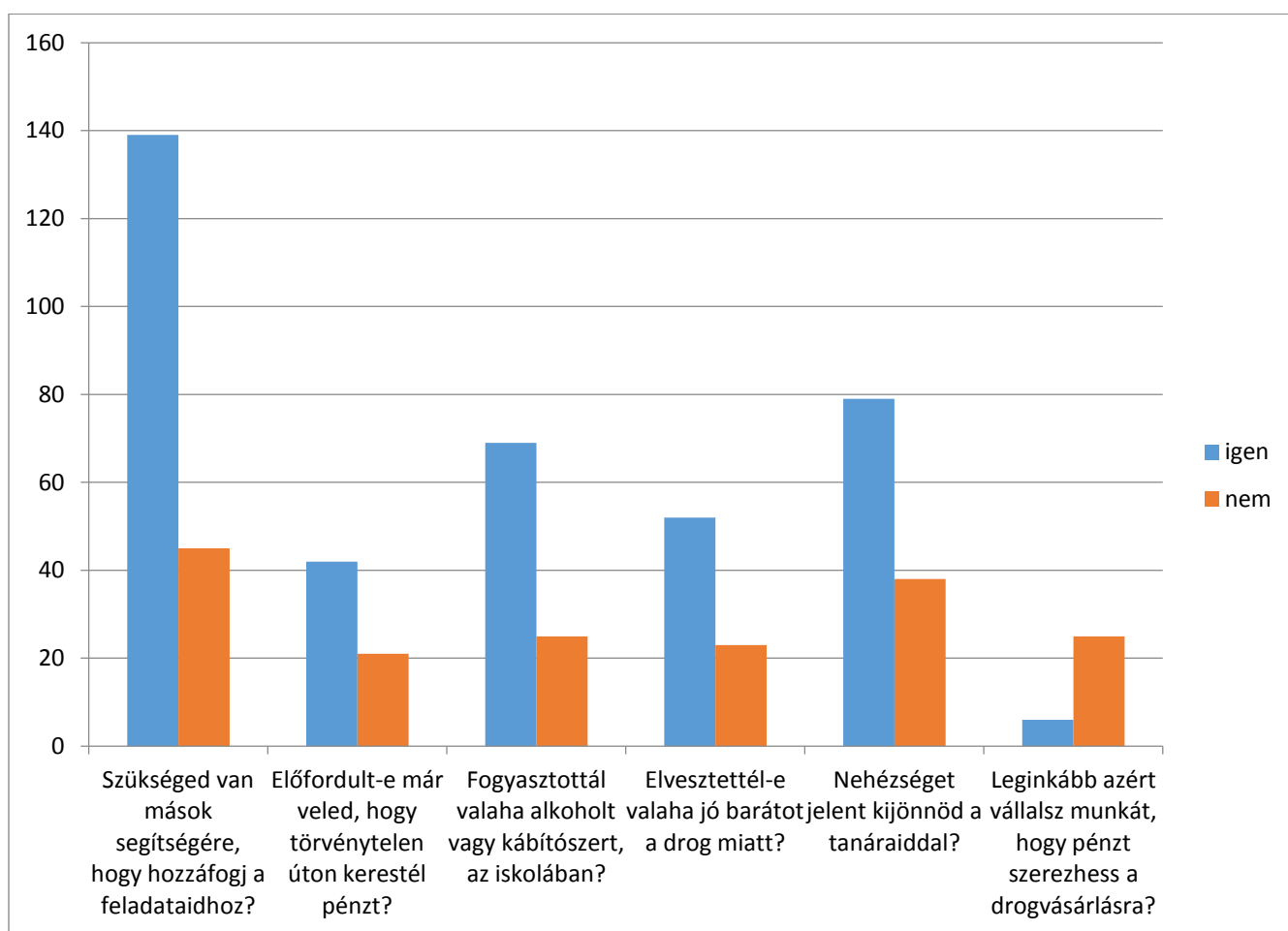
A kamaszkorban robbanásszerűen megnő a kortárskapcsolatok jelentősége. A kortárscsoport kialakítja a saját normáit, amely megnyilatkozhat az öltözködésben, a viselkedési- és beszédstílusban, s a közös szokások is erősítik az összetartozás érzését.

„Igyekeznek a csoport belső normáinak megfelelni, s ez akkor is így van, ha ezzel konfliktusba kerülnek a környezetükkel (például hangoskodás a járműveken, többeket megbotránkoztató öltözködés stb.). A társak

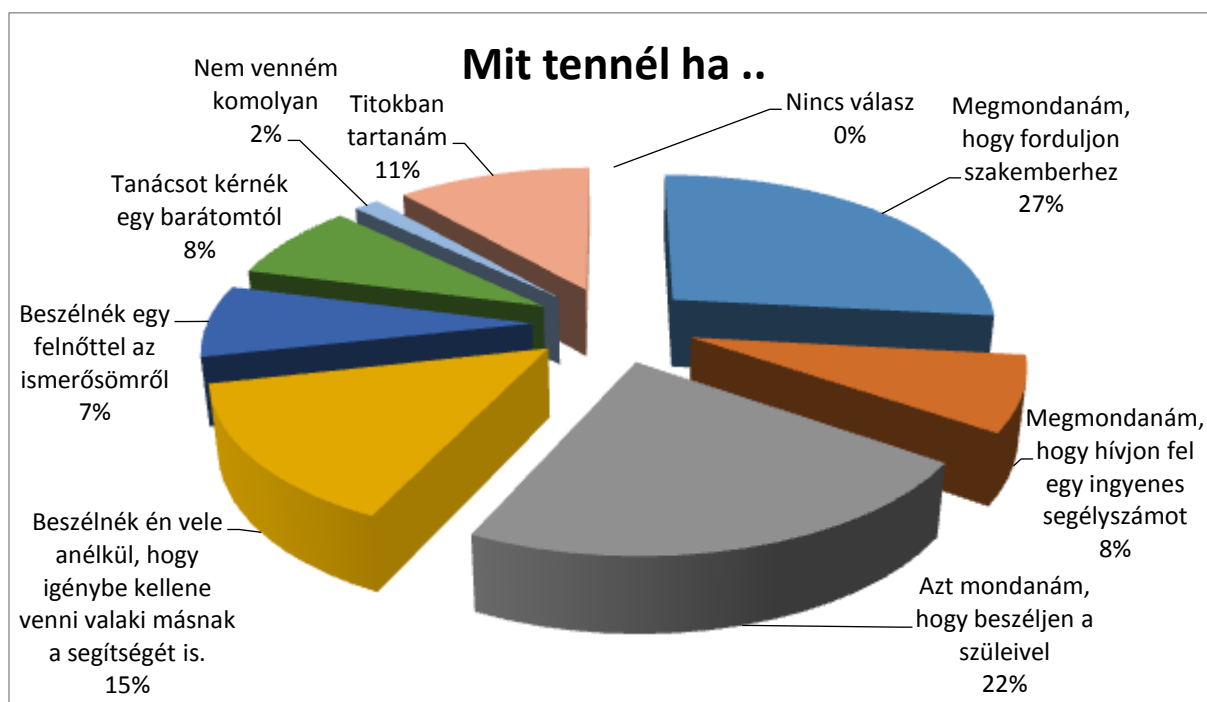
elfogadására való igény elsődlegessé válik, hiszen a fiatalok egymás közt élik meg az egyenrangú kapcsolatot. A közös normák betartása mindenek előtt való; így védik magukat a kirekesztéstől, a magánytól, az agressziótól.”(Horváth Magdolna pszichológus)

Azoknak a diákoknak a kezelőrendszerbe történő bevonásával - önkéntes segítői, vagy hozzátartozói csoportok keretében - akiknek baráti társaságában előfordul alkohol illetve más droghasználó, -tudnánk eljutni magához a problémával küzdő egyénhez.

Segítségkérés-segítségnyújtás:

Mit tennél, ha egy számodra fontos emberről kiderülne, hogy drog-alkohol problémája van?

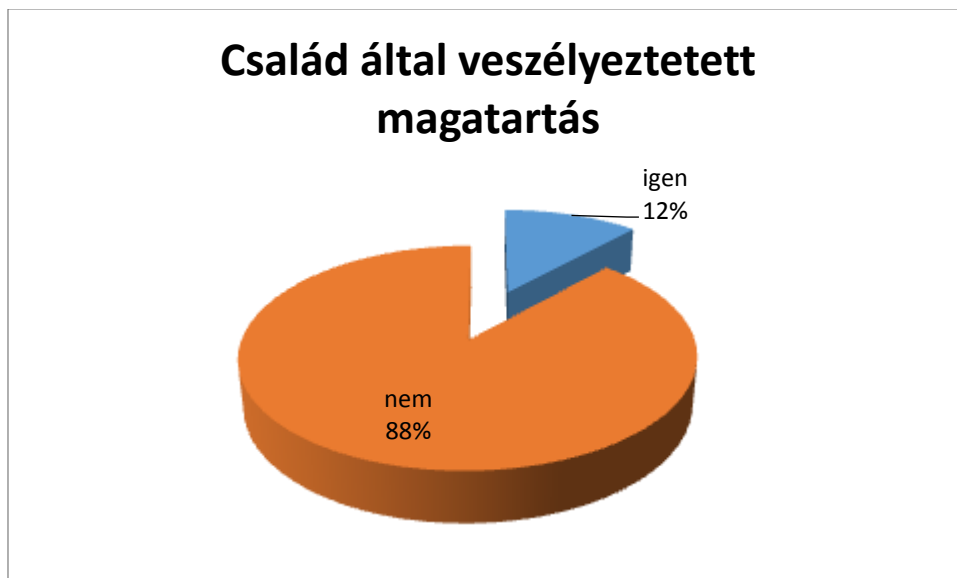
A fenti ábrán látható, hogy a diákok hogy vélekednek, mit kell tenniük, illetve mit tennének, ha környezetükben és nemcsak kortársaik között, előfordul olyan probléma, aminek megoldásához külső segítségre lenne szükség elsősorban droghasználat miatt. Fontos tehát azoknak a diákoknak a megfelelő információ átadás prevenció tartása, akik felvállalják a segítő szerepét, és akiken keresztül eljuthatunk a segítségre szorulóhoz. Még közelebb kell vinni azt az ellátórendszert, megismertetni a diákokkal azokat a szervezeteket, intézményeket ahova aztán probléma esetén bizalommal mernek fordulni.

Kérdéseink a család káros irányban történő befolyásoltságra is irányult.

Szenvedélybetegség kialakulásának okai között szerepel a

- **Genetikai hajlam**, ha a családban valamely családtag szenvedélybetegségben szenved, örökölheto a betegség.
- **Gyermekekori traumák**, elhanyagoló vagy túlvédő szülői attitűd, **negatív életvezetési minták**.

A válaszok alapján a családok 12 %-a negatív hatással van a fiatalkorú fejlődésére azzal amilyen mintát mutat, de úgy is fogalmazhatnánk, hogy szerencsére csak 12 %. ára tehető csupán az igen válaszok száma. **Tehát a családok 12%-nál van jelen valamilyen formában az agresszivitás, a bűnözés és a szenvedélybetegség.**

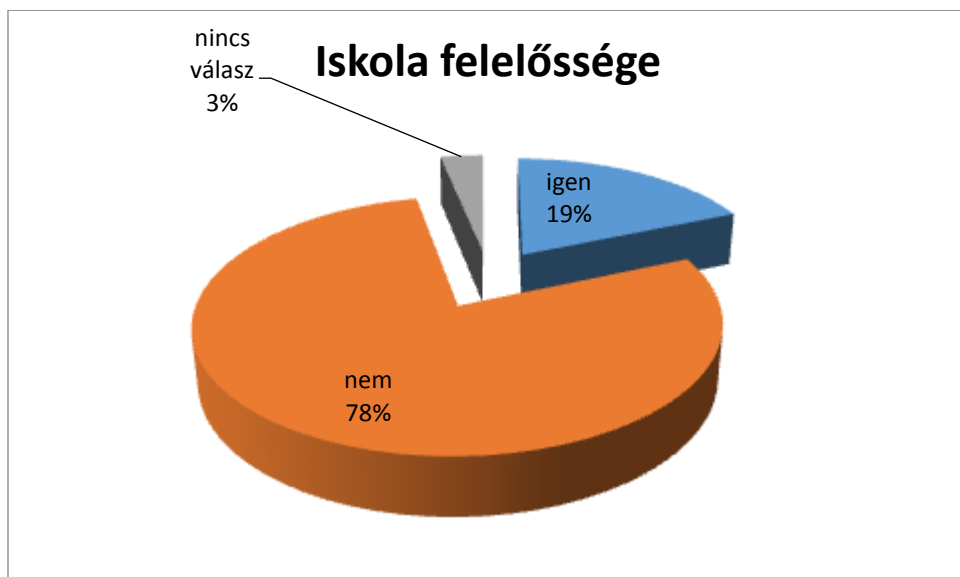

De ne legyünk ennyire optimisták: A megkérdezett diákok 12%-a az aki nyíltan elmondta, felvállalta, hogy náluk probléma van.

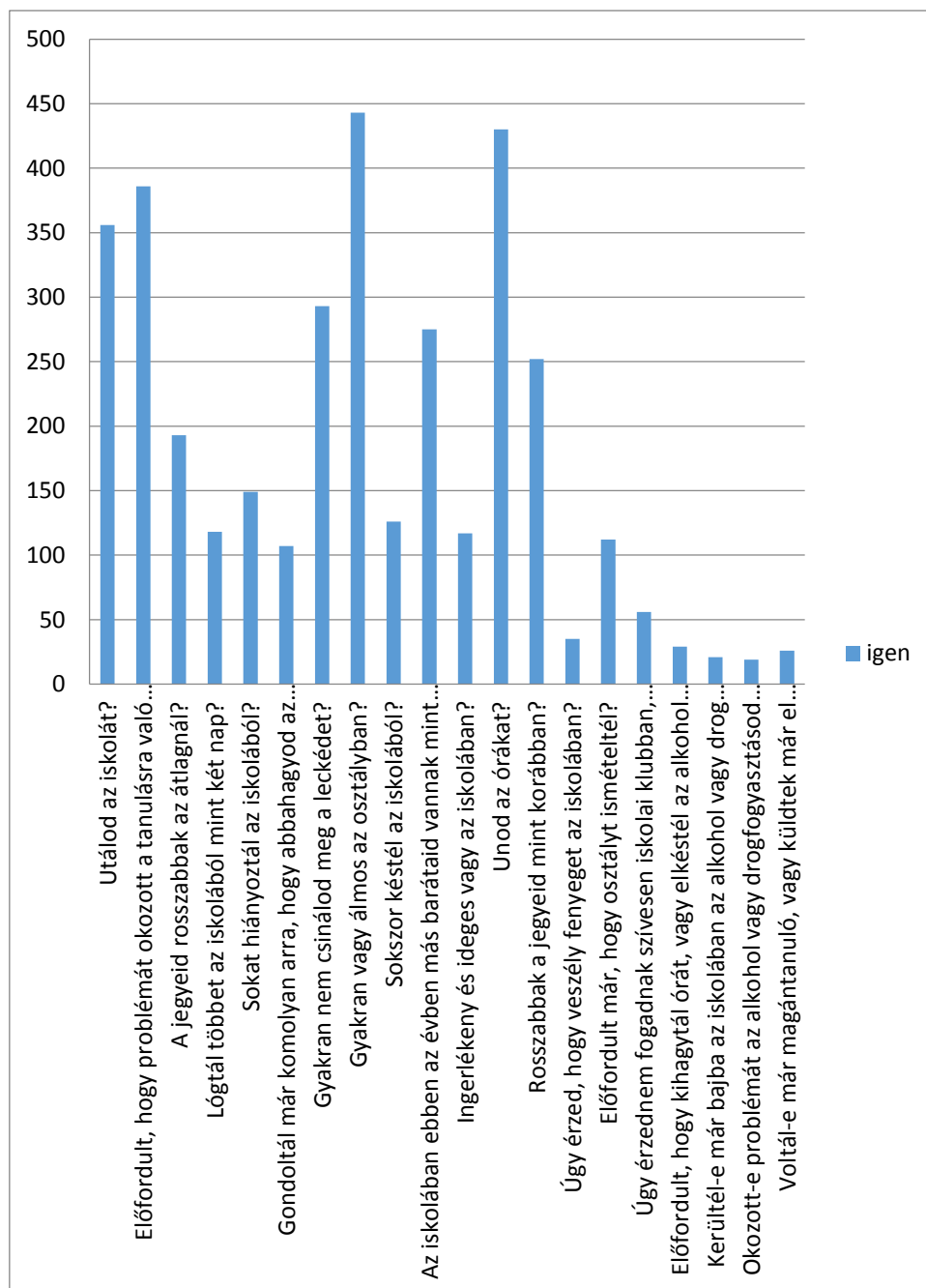
Vajon hány százalékra tehető azok száma, akiknél nem volt meg a bizalom? Azoknak a száma, akik félnek az esetleges negatív következményektől?

Fontos tehát a diákok családjának is az elérése, részükre tájékoztató- prevenciós előadások tartása kiegészítve a titok és adatvédelmi törvényekkel.

A következő kérdéscsoport arra irányult, hogy a fiatalok különböző problémái a deviánsviselkedés a droghasználat, ill. agresszivitás megnyilvánulása, mennyire hozható össze az iskolával, mennyire tartják a diákok ebben felelősnek az iskola rendszerét, a teljesítmény központú oktatást. A diákok 19%-a válaszolt igennel.

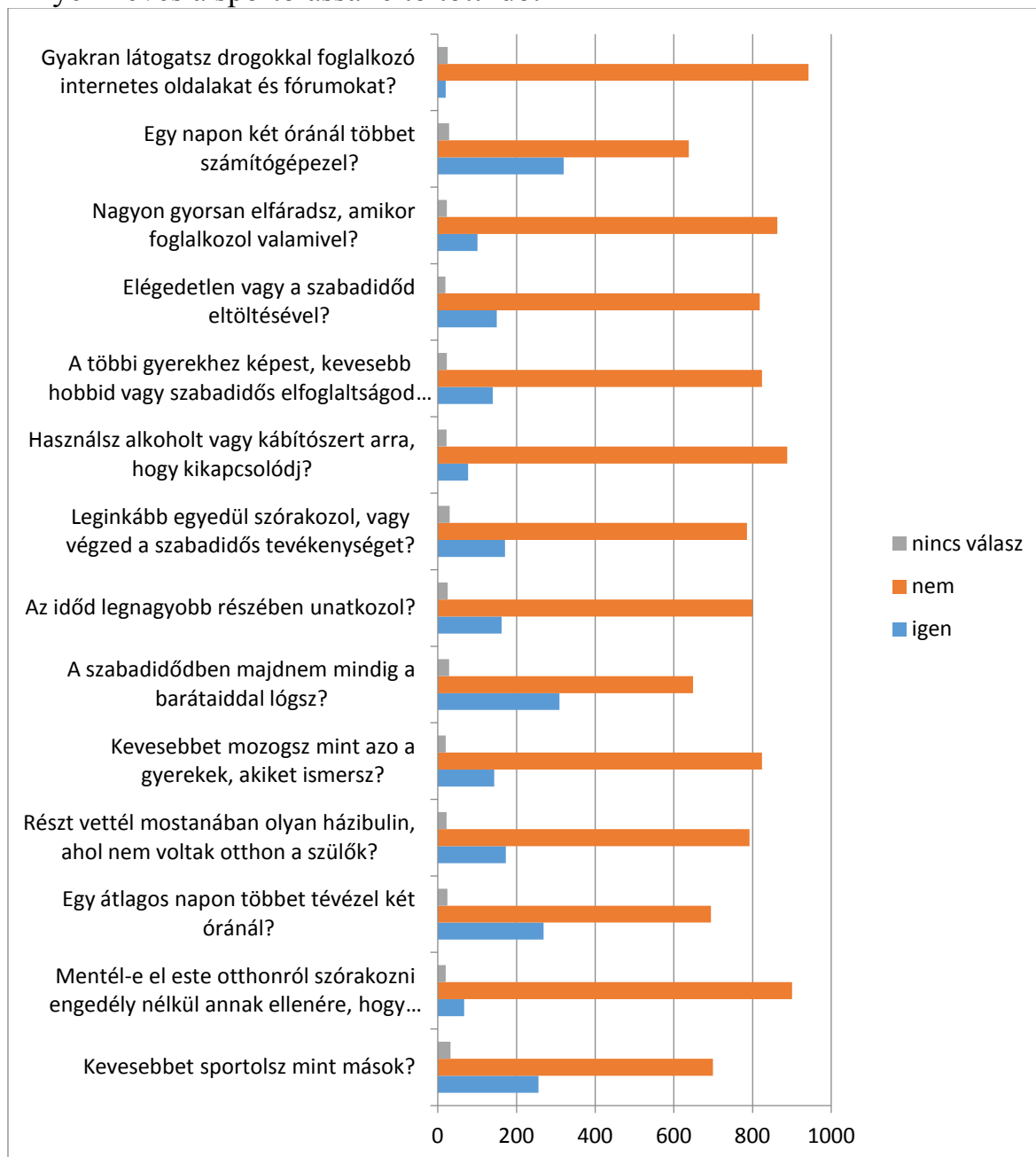
Ezeknél a válaszoknál nem az iskola tanárait akarom felelősségre vonni. Tisztában vagyok azzal, hogy nagyon sok a nevelőkre háruló feladat. A mai iskolák sajnos nem gyerek centrikusok, az hogy a diák jól érezze magát ott, a szempontok szerint ami alapján egy iskola besorolást kap talán nem is szerepel. De a sok sikertelenséget kudarcot megélt diák, hogy valamivel mégis kitűnjön, hogy valamilyen csoportba tartozzon, hogy magára hívja a figyelmet sokszor normaszegő magatartást tanúsít, ugymond deviánsan viselkedik.

Az alábbi táblázat azt mutatja, hogyan töltik el a fiatalok szabadidejük nagy részét. Kiemelném a válaszok közül, hogy milyen sok időt töltenek a TV előtt a

számítógép előtt és a barátaik között. Házibuliban elengedhetetlen az alkohol fogyasztása.

Milyen kevés a sportolással eltöltött idő.

Összegzés: felmérésünk alapján kiderült, hogy több projektív tényező előfordulása együttáll az alkoholt, drogot már használó fiatalok esetében. Ennek következménye a deviánsviselkedés, vagyis a társadalmunkban elfogadott normáktól való eltérés.

A deviáns viselkedésformák relatív károosságát annak alapján tudjuk megítélni, hogy azok milyen mértékű társadalmi zavarokat képesek előidézni.

Bizonyos mennyiségű devianciával együtt kell élnünk a társadalomban.

Kérdésként merült fel, de felmérésünk alapján feltételezhető, hogy a deviáns viselkedésformákat erősen befolyásolják a családdal való elégedettségi tényezők, plusz a család- valamint a fiatalokat körülvevő más felnőttek nyújtotta minta, a szabadidő hasznos eltöltésének lehetősége.

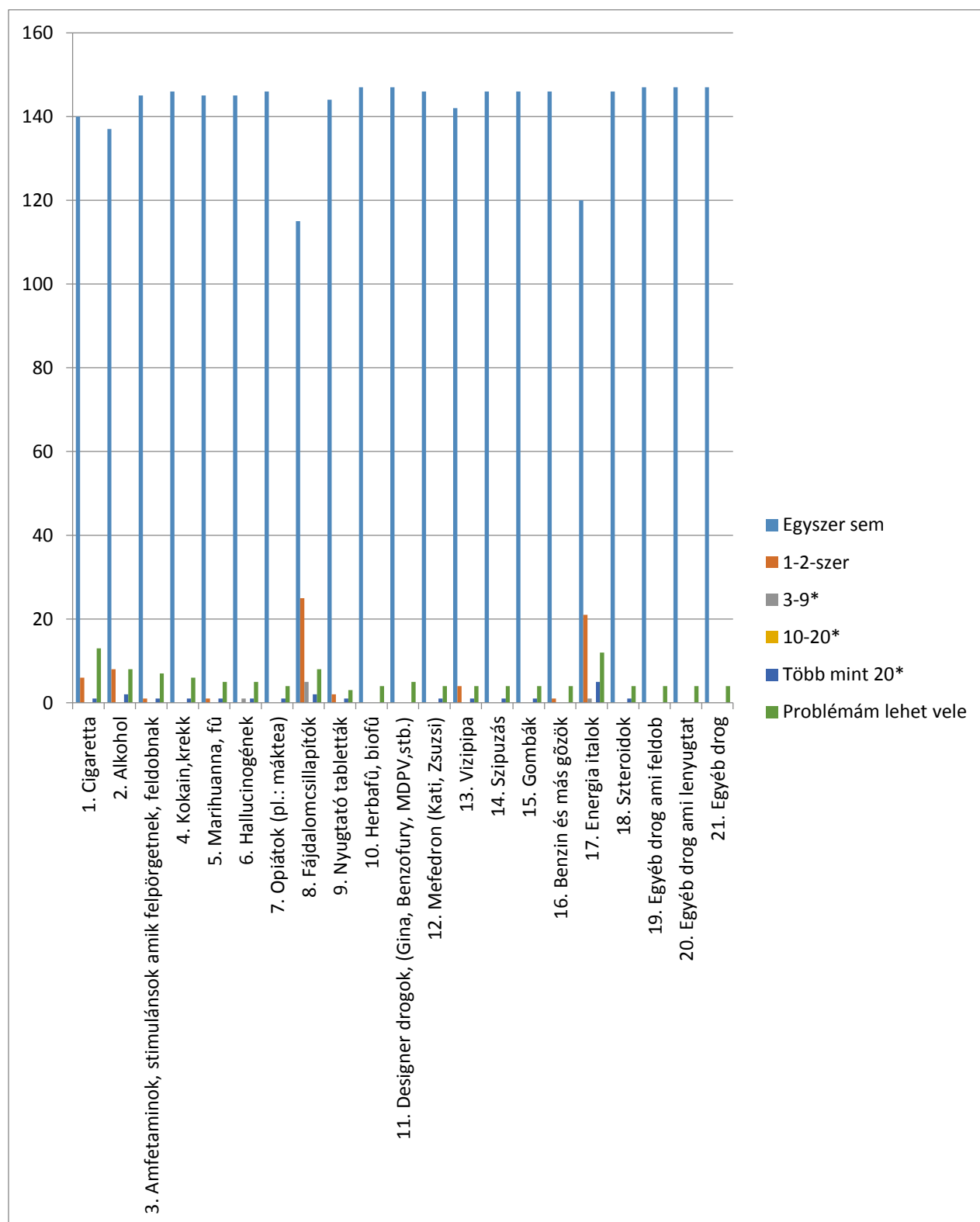
Ahhoz, hogy a mai fiatalok elfogadják a társadalmi normákat, feltétlenül szükség van nagyobb körű prevenciós tevékenységre, illetve a korai problémák kiszűrésére, olyan ellátó helyek működésére ahova a fiatal fordulhat akár saját, akár családjában, környezetében előforduló addiktológiai probléma esetén.

Fontos lenne a továbbiakban a fiatalok részére irányított programok szervezése. Ezekben a szabadidős tevékenységekben idejüket hasznosan tudják eltölteni együtt olyan kortárs csoportban, amely megfelelő pozitív mintát tud nyújtani egy a társadalom számára is elfogadott életvitelhez.

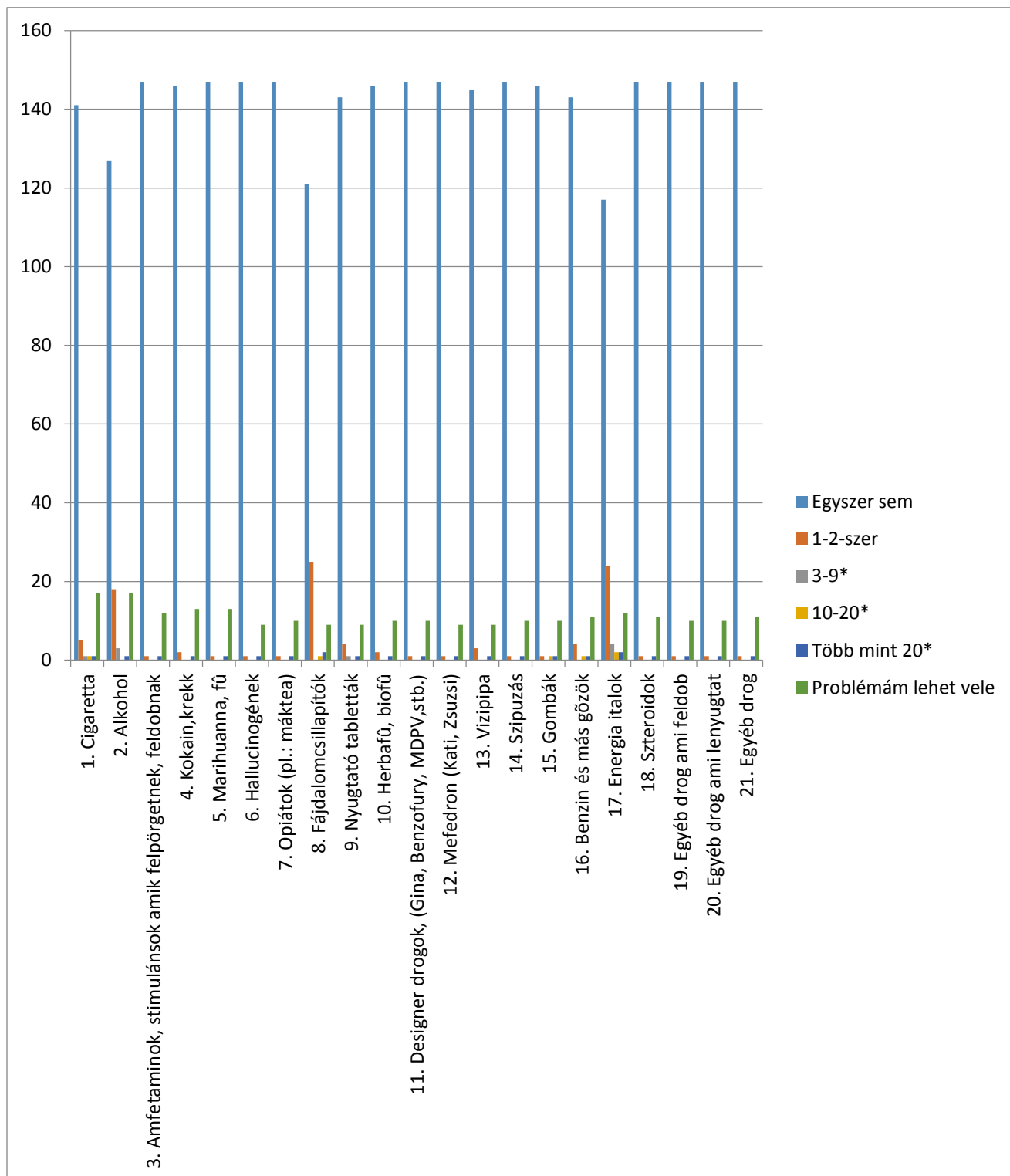
Hubainé Lipp Katalin
Szociálpedagógus

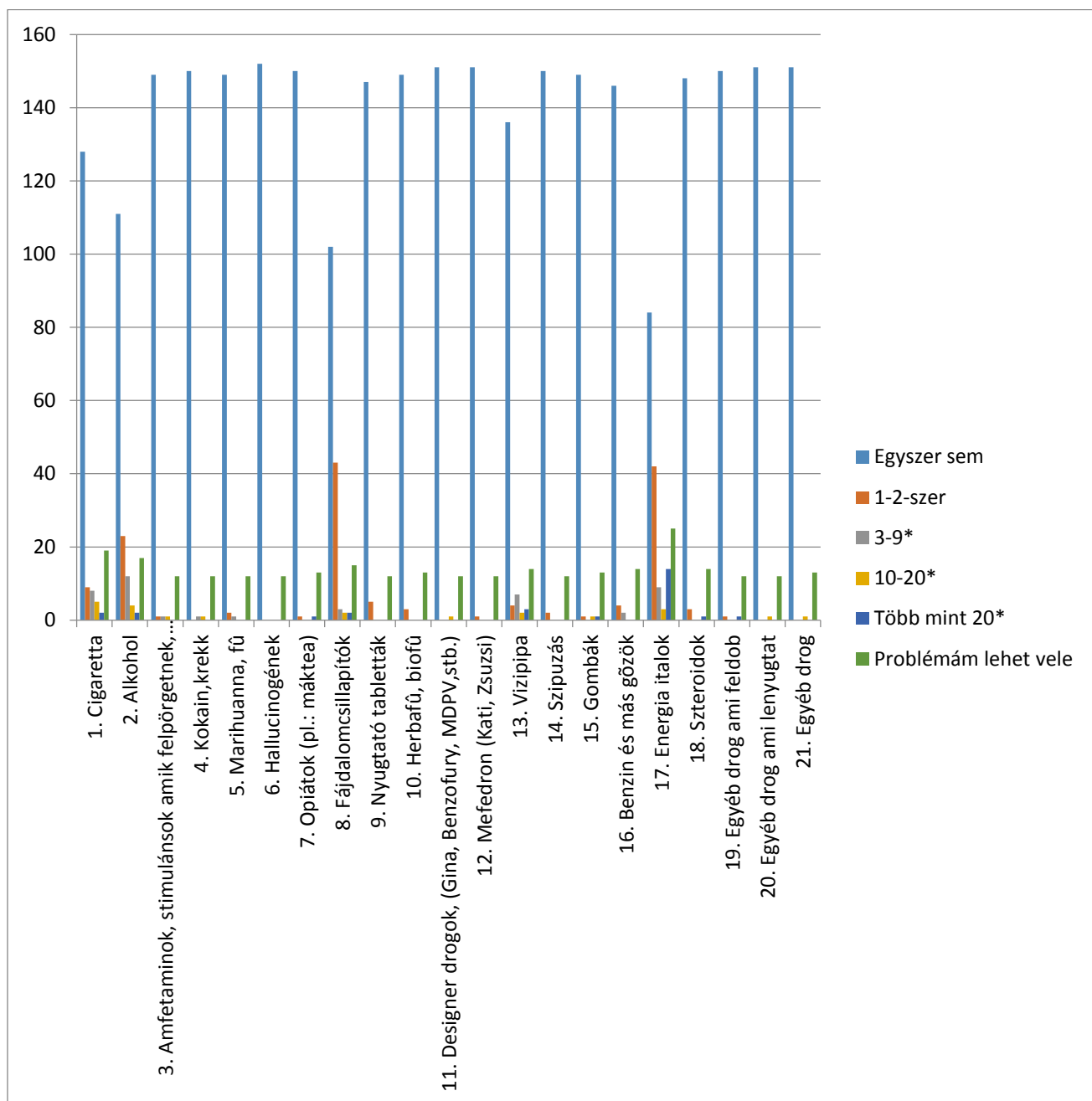
Nagyvázsony, 2016.02.04.

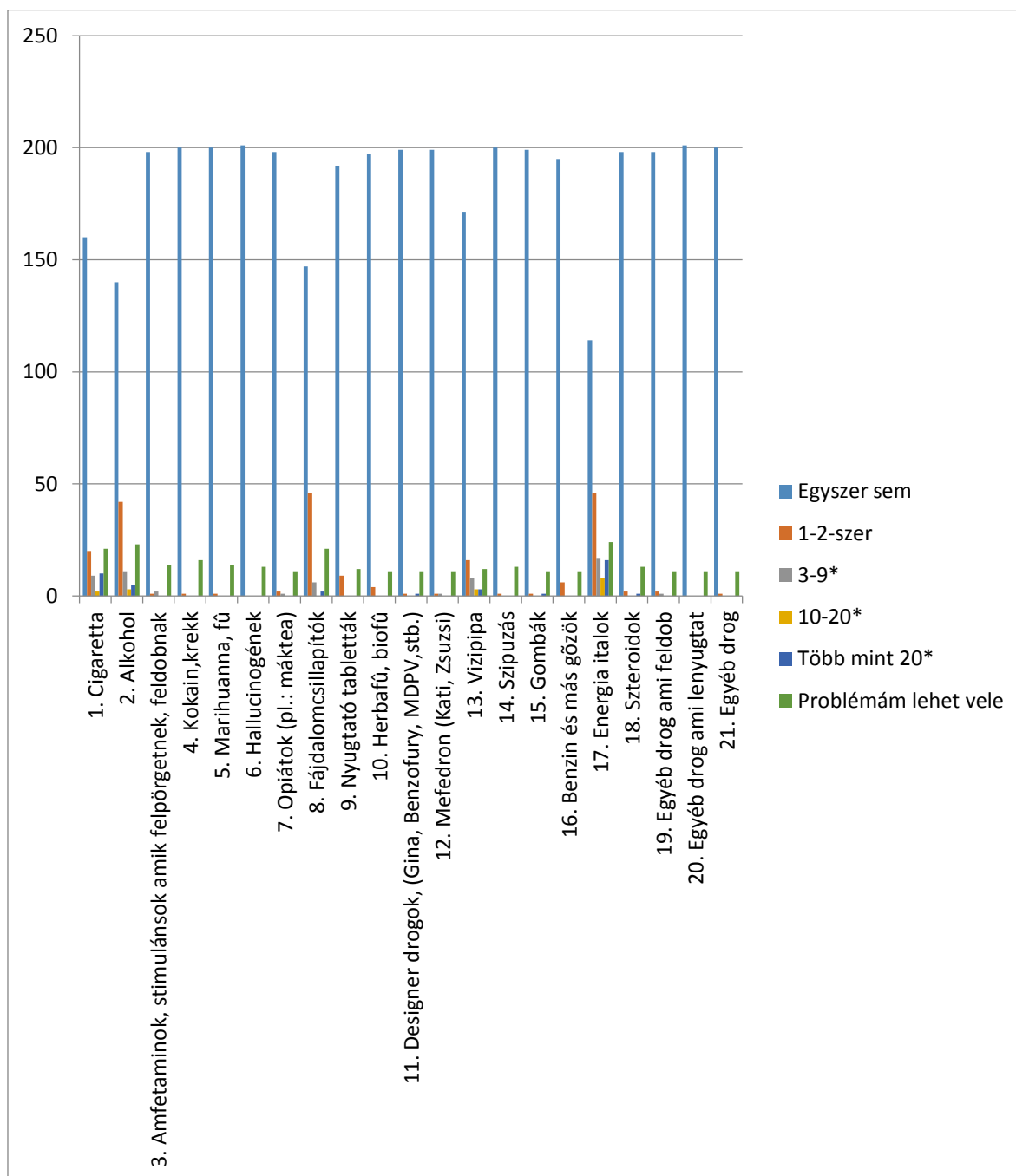
Mellékletek droghasználat korcsoportos megoszlása: 5.osztály összesen: 147 fő

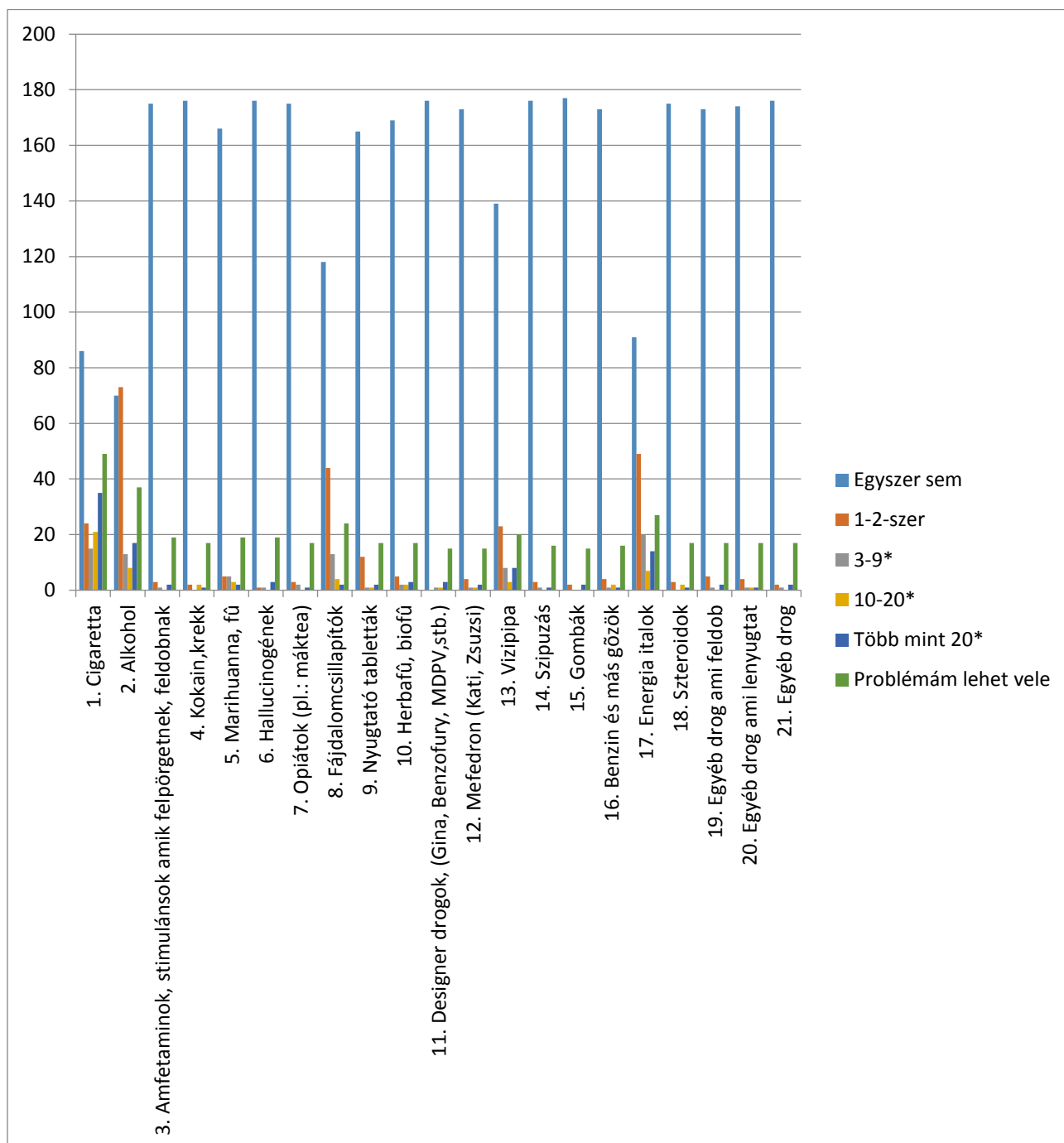

6. osztály : 149 fő

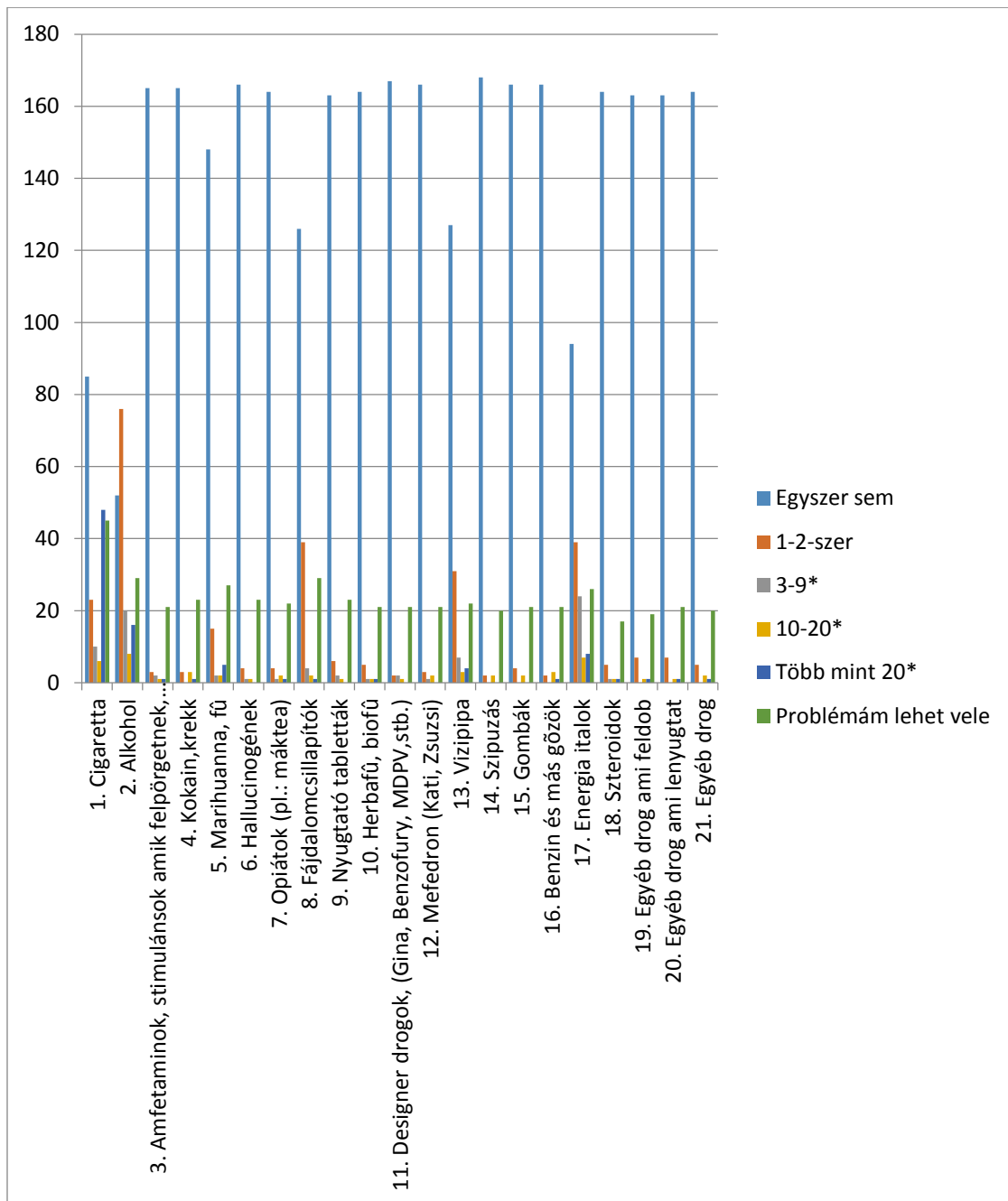

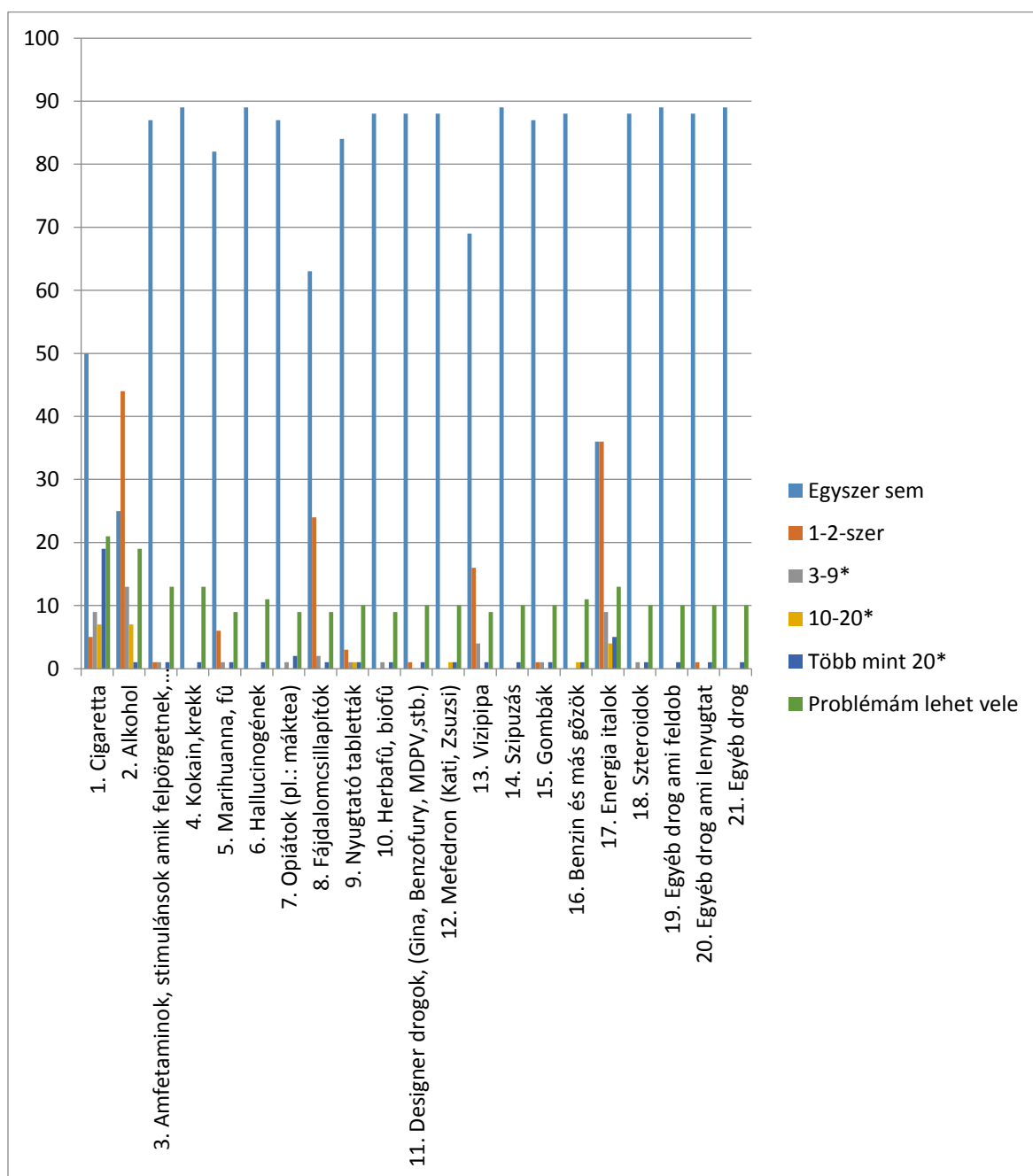

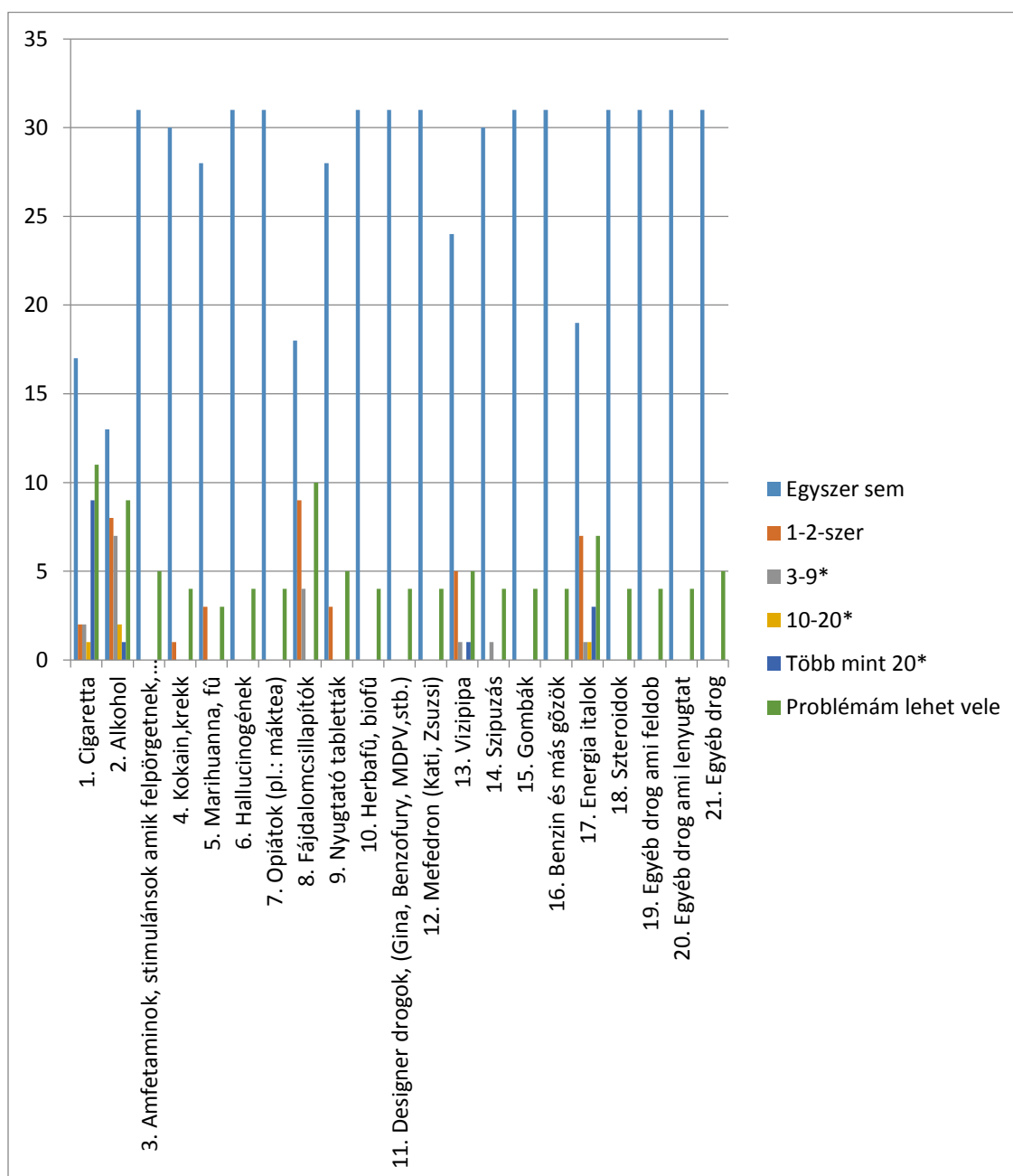

10.osztály 172 fő

12.osztály 31 fő

5.fő 13.-14. évfolyamosnak vallotta magát- értékelhetetlen.